

No 6, Juin - Juillet 2024

**Erasmus+ Mobility for Training
Aix Marseille University Staff Week
17-21/6/2024**

Μασσαλία, μια Ελληνική πόλη
στη Γαλλία

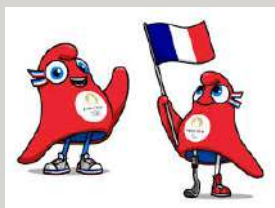
Odysée Ψηφιακή Βιβλιοθήκη
Πηγές ανοιχτής πρόσβασης

amU Bibliothèques:
Ποιες Βιβλιοθήκες επισκεφτήκαμε

Δημόσιες Βιβλιοθήκες της
Μασσαλίας, ο θαυμαστός κόσμος
τους

Καινοτομία στις amU Βιβλιοθήκες

Vive la révolution d' amU Bibliothèques!

Έτσι δόθηκε το σύνθημα από τους “Φρύγες”, μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων 2024, στο Παρίσι, για την εβδομάδα Εκπαίδευσης και Συνεργασίας για το Προσωπικό Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Aix Marseille και οι Βιβλιοθήκες του, 17-21/6/2024.

Βιβλιοθηκονόμοι από την Ιταλία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γερμανία και την Αφρική είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ένα πλούσιο και άρτιο σε οργάνωση πρόγραμμα με παρουσιάσεις, ξεναγήσεις, σεμινάρια, συζητήσεις κ.ά. Κι όλα συνέβησαν στη Μασσαλία, ένα σταυροδρόμι πολιτισμών. Κάτω από το περίφημο στέγαστρο με τους καθρέφτες Ombrière du Vieux-Port de Marseille, στην καρδιά του λιμανιού, συναντάς ανθρώπους από όλα τα μέρη της γης! Μεσογειακή και φιλόξενη η Μασσαλία, σε ταξιδεύει με τις γεύσεις, τα χρώματα και τις αντιθέσεις της.

Το πλούσιο πρόγραμμα της εβδομάδας συνέθεσαν οι παρουσιάσεις και οι συζητήσεις από το Προσωπικό των Βιβλιοθηκών amU και τους συμμετέχοντες πάνω στις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Συλλογές - ψηφιοποίηση - ανοιχτή πρόσβαση, ιδρυματικά αποθετήρια και ανοιχτή επιστήμη, πληροφοριακή παιδεία και εκπαίδευση χρηστών, Καινοτομίες και υπηρεσίες προς τους χρήστες - ux design, επικοινωνία (μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες, ομάδες εργασίες), πολιτισμός και Βιβλιοθήκες.

Επίσης, σύμφωνα με το πρόγραμμα, οι επισκέπτες παρακολούθησαν ξεναγήσεις στην πόλη της Μασσαλίας, επισκέφτηκαν μουσεία, έκαναν περιπάτους, πραγματοποίησαν εκδρομές όπως στην πόλη Aix-en-Provence, πόλη που γεννήθηκε ο ζωγράφος Paul Cézanne αλλά και στη γραφική παραλία “les calanques”. Το πιο σημαντικό είναι ότι κατά τη διάρκεια της εβδομάδας αυτής δημιουργήθηκαν οι συνθήκες για την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των CIVIS Βιβλιοθηκών. Στη μεγάλη επιτυχία τόσο του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης της εβδομάδας εκπαίδευσης συνέβαλαν καθοριστικά, και τις ευχαριστούμε γι’ αυτό, οι υπεύθυνες Anne-Céline Lambotte και Caroline Péron.

L'Ombrière de Norman Foster

Editorial

Μαρία Κατσέα, Κική Παπαδοπούλου

Marseille, une ville grecque en France !

Μασσαλία, μια Ελληνική πόλη στη Γαλλία!

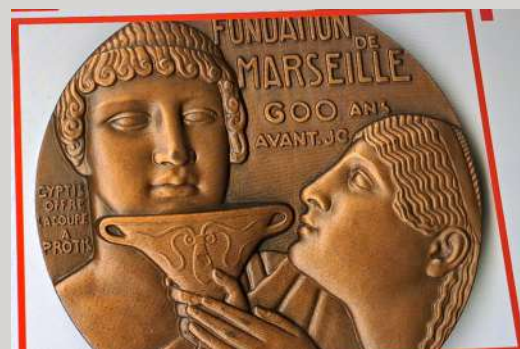

Η Μασσαλία ιδρύθηκε ως ελληνική αποικία από τους Φωκαείς της Μικράς Ασίας προς το 600 π.Χ. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό μύθο της Μασσαλίας, ο οποίος διασώζεται χάρη στον Ρωμαίο ιστορικό Ιουστίνο μέσω του έργου του με τίτλο *Επιτομή Φιλιππικών Ιστοριών*, βλέπουμε τους Έλληνες Πρωτέα και Σίμο, οι οποίοι ως επικεφαλής της ναυτικής αποστολής των Φωκαίων θα πλεύσουν δυτικά, μπαρκάροντας αρχικά την πεντηκόντορό τους στις εκβολές του Τίβερη, συνάπτοντας συνθήκη φιλίας με τον κορινθιακής καταγωγής Ρωμαίο βασιλιά Ταρκύνιο (πιθανώς τον Πρεσβύτερο), για να καταφθάσουν έπειτα στον κόλπο του Λανκιντόν ή τον παλιό λιμένα της πόλης (σήμερα "Vieux-Port de Marseille") που θα ονομαζόταν μετέπειτα ως Μασσαλία.

Ο μύθος αναφέρει πως ο Πρωτέας και το πλήρωμά του θα έρθουν σε επαφή με την αυτόχθονα φυλή Λιγούρων, τους Σεγόβριγες, των οποίων ο βασιλιάς με το όνομα Νάννος έτυχε να οργανώνει εκείνη την ημέρα τον γάμο της μονάκριβης κόρης του, Γύπτιδος. Προσκαλώντας τους νεοαφιχθέντες Έλληνες στο παλάτι του, ο Λιγούριος βασιλιάς θα παρακαλέσει την κόρη του να δώσει ένα κύπελλο με νερό σε εκείνον που θα επέλεγε εκείνη ως σύζυγό της.

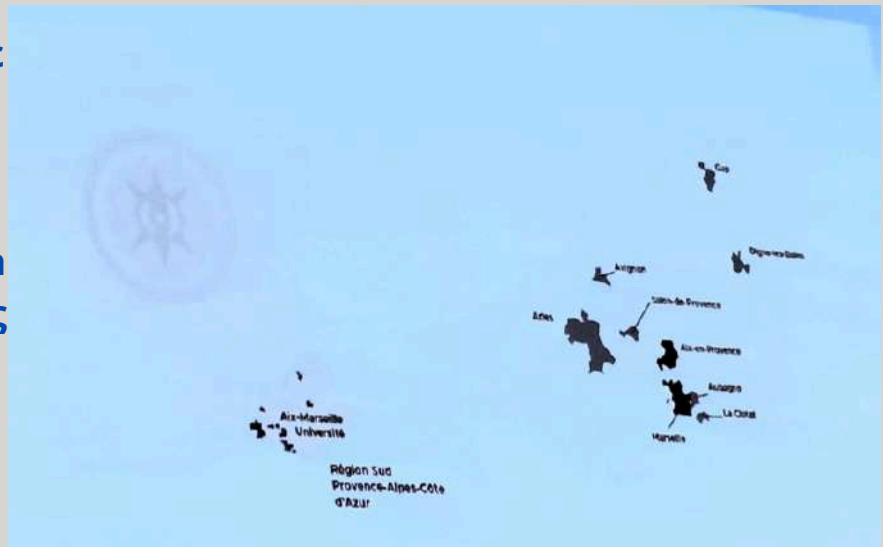
Προς έκπληξη του βασιλιά, η Γύπτιδα θα προσπεράσει αδιάφορα τους ντόπιους Λιγούριους μνηστήρες, στρέφοντας την προσοχή της στους Έλληνες ναυτικούς. Ο Πρωτέας θα παραλάβει από την όμορφη Γύπτιδα το κύπελλο με το νερό και, στη συνέχεια, την ευχή του νέου του πεθερού, αλλά και την τοποθεσία στην οποία θα ίδρυε την πόλη της Μασσαλίας.

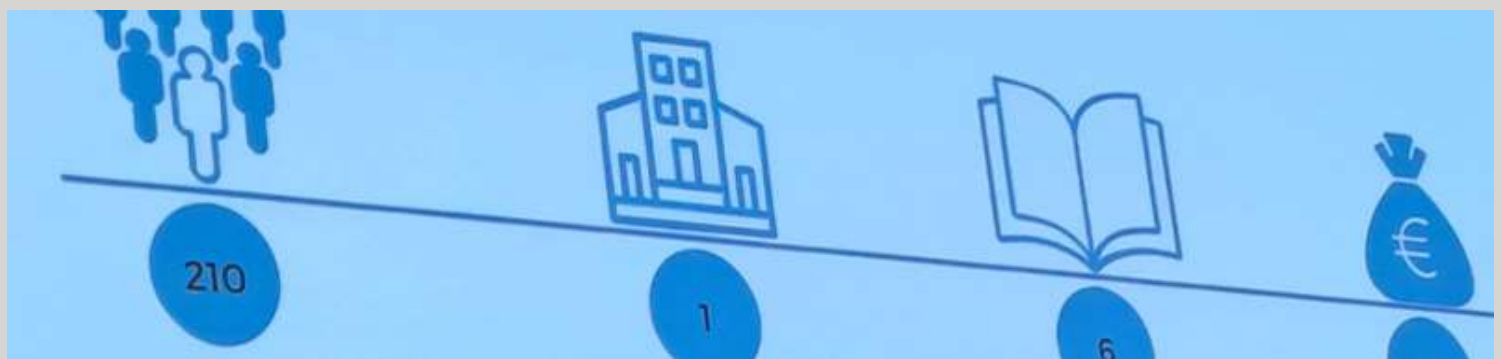

amU Bibliothèques

- 17 Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες σε 5 πόλεις
- 60 περιφερειακές συνεργαζόμενες Βιβλιοθήκες
- Σύστημα ανοιχτού κώδικα CoHa
- Δεκαδικό σύστημα ταξινόμησης DEWEY
- Διευρυμένο ωράριο (με τη συνδρομή φοιτητών)
- 58 ημέρες άδεια ετησίως για το Προσωπικό στις Βιβλιοθήκες

Οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες με αριθμούς

210
Εργαζόμενοι

1
Κεντρική
διοίκηση

6
Τμήματα

προϋπολογισμός 13,5 εκ.
75% αμοιβές/μισθοδοσία
1,8% προϋπολογισμός του
Πανεπιστημίου

Odyssée - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

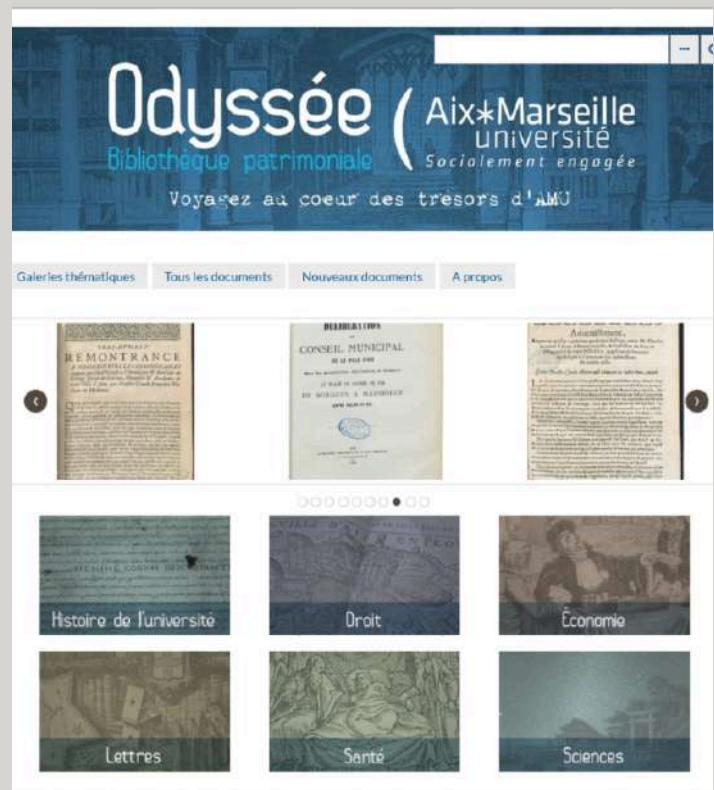
Ταξίδι στους θησαυρούς των amU Βιβλιοθηκών

- Μια επιλογή από παλιά έγγραφα, χειρόγραφα και εκτυπώσεις
- Από τις συλλογές των Βιβλιοθηκών και άλλων Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου
- Σε συνεργασία με άλλους εταίρους που έχουν κοινό στόχο τη δημιουργία ψηφιακής βιβλιοθήκης πολιτιστικής κληρονομιάς

- 6 Κύριες κατηγορίες θεμάτων: Δίκαιο, Ιστορία, Υγεία, Οικονομία, Λογοτεχνία, Ιστορία του Πανεπιστημίου
- Επιμέρους θέματα: Δίκαιο αποικιοκρατίας, Ιατρική, Βοτανολογία, Τοπική ιστορία, Θεολογία κλπ.

amU Bibliothèques

Πηγές ανοιχτής πρόσβασης

Gallica <https://gallica.bnf.fr>

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη εθνικής πολιτιστικής
κληρονομιάς με 10.000.000 τεκμήρια
Συλλογές κατά γεωγραφική περιοχή και θέμα

Odyssée - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

<https://odyssee.univ-amu.fr/>

Τροφοδοτεί την ψηφιακή Βιβλιοθήκη Gallica

Dialnet - Ψηφιακό Αποθετήριο

<https://dialnet.unirioja.es/>

Ανοιχτής πρόσβασης περιεχόμενο (άρθρα,
διπλωματικές, διδακτορικές διατριβές,
τεκμήρια κ.ά σε ισπανική (κυρίως) και αγγλική
γλώσσα

BIBΛIOΘΗΚΗ FENOUILΛÈRES

amU Bibliothèques

Νέο κτήριο 7.500 m²

Επιστήμες

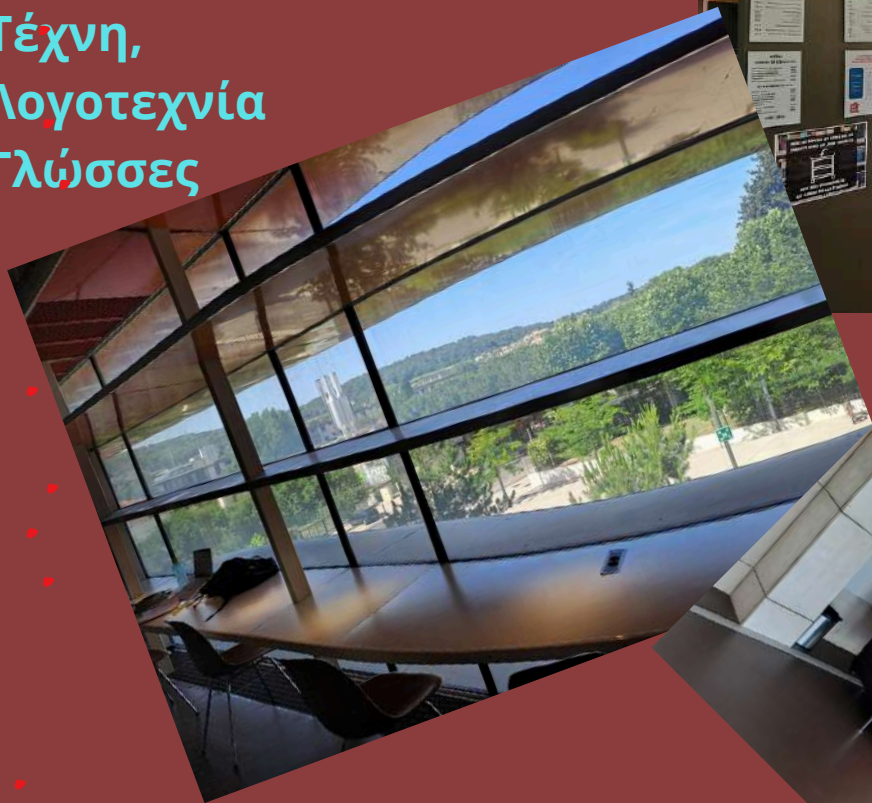
Ανθρωπιστικές

Κοινωνικές

Τέχνη,

Λογοτεχνία

Γλώσσες

- Άνοιξε για το κοινό το 2017
- 40 μέλη Προσωπικό
- 1.000 θέσεις και 100 θέσεις σε Η/Υ
- 11 αίθουσες για μελέτη και συνεργασίες
- 200.000 τεκμήρια και βιβλία ανοιχτής πρόσβασης σε 15 επιστήμες
- Μεγάλη ποικιλία θέσεων εργασίας και χαλάρωσης καθώς επίσης και χώροι εκθέσεων, παρουσιάσεων και παραστάσεων

Βιβλιοθήκη / Learning Center Luminy

Σε ανακαινισμένο κτήριο, 2.900 m², στεγάζεται η Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας που διαθέτει κέντρο μελέτης, αμφιθέατρο, εκθεσιακό χώρο, καφετέρια και χώρους χαλάρωσης.

- Σχεδιάστηκε από τον René Egger το 1966, λειτούργησε ως Βιβλιοθήκη τον Σεπτέμβριο του 2018
- 650 θέσεις και 65 θέσεις σε εξωτερικούς χώρους γύρω από τη Βιβλιοθήκη
- 50.000 τεκμήρια
- 30 θέσεις H/Y
- 20 κλειστές αίθουσες για συνεργασίες

amU Bibliothèques

Βιβλιοθήκη Schuman

Δίκαιο & Πολιτικές Επιστήμες

Σε ανακαινισμένο κτήριο, 6.600 m², στεγάζεται η Βιβλιοθήκη Schuman. Η ιδέα για μια Βιβλιοθήκη Δικαίου αποδίδεται στον Fernard Pouillon. Πρωτολειτούργησε το 1956

Το 2017, έπειτα απο ανακαίνιση, ξανανοίγει για το κοινό.

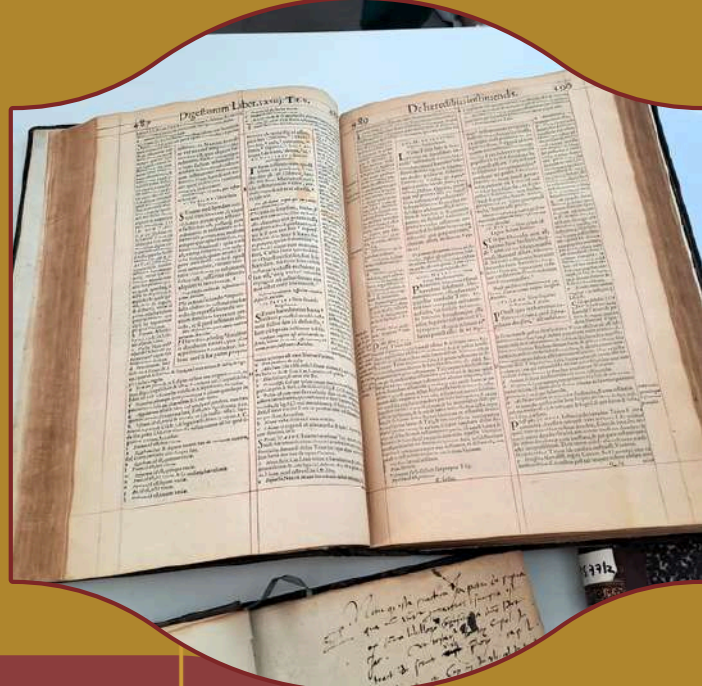
- 750 θέσεις
- 37 μέλη Προσωπικό

amU Bibliothèques

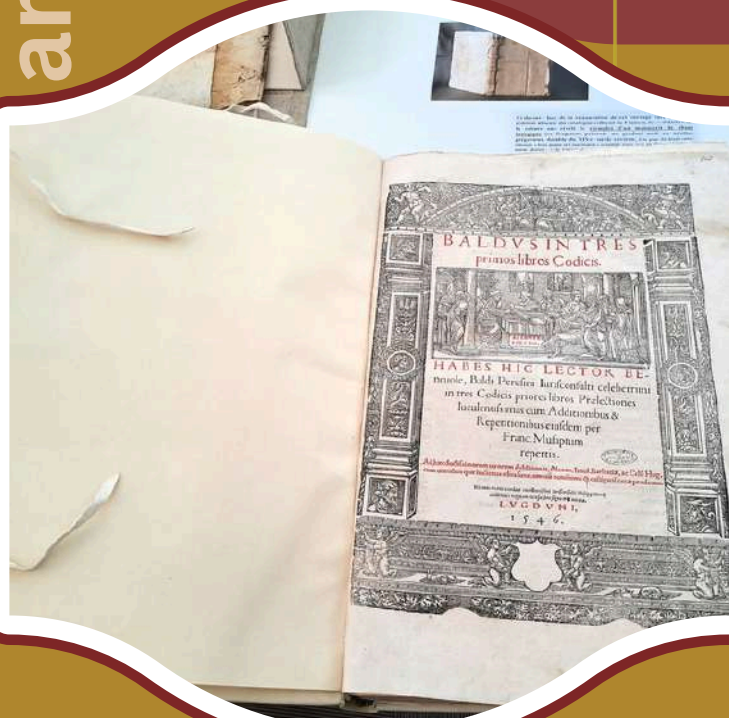

- 185.000 τεκμήρια και πολλαπλά αντίτυπα
- 9 χώροι για μελέτη και συνεργασίες φοιτητών και καθηγητών

Η Βιβλιοθήκη Schuman
διαθέτει τμήμα συντήρησης
υλικού
όπου οι επισκέπτες είχαν
την ευκαιρία να ξεναγηθούν
και να γνωρίσουν σπάνιο
υλικό, κώδικες κλπ.

Ο θαυμαστός κόσμος των Δημόσιων Βιβλιοθηκών

Η περίπτωση της Βιβλιοθήκης ALCAZAR, στην καρδιά της πόλης

Το Théâtre de l'Alcazar ήταν μια διάσημη αίθουσα παραστάσεων που ιδρύθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα. Βρίσκεται στην καρδιά της συνοικίας του Χρηματιστηρίου της Μασσαλίας, στο Cours Belsunce, κοντά στο Canebière, στη Μασσαλία. Στον χώρο, που σταδιακά εγκαταλείφθηκε από τη δεκαετία του 1960, στεγάζεται σήμερα η Δημόσια Βιβλιοθήκη L'Alcazar από το 2004.

Αν ακολουθήσεις
την Αλίκη, θα σε
οδηγήσει στον
κόσμο του
AlcaZar

Σε 4 επίπεδα
ξετυλίγονται οι
θησαυροί της
Βιβλιοθήκης

Bibliothèques Publiques

L' Alcazar

Ε! Εσύ, που τα 'χεις
λίγο χαμένα,
Ακολουθήσέ με!

θα
ανακαλύψεις
40 χρόνια
ιστορίας των
Κινούμενων
Σχεδίων

Bibliothèques Publiques

Λ' Alcazar

Στο τμήμα συντήρησης υλικού

Η ξενάγηση στο Τμήμα
συντήρησης μάς
εντυπωσίασε...
Είδαμε βιβλία - έργα
τέχνης με σπάνια
χρυσοποίκιλη
διακόσμηση

Είδαμε το πιο μεγάλο
Βιβλίο με γκραβούρες
και σχέδια της πόλης,
αλλά....

και το πιο μικρό με
“πικάντικες /
γαργαλιστικές”
ιστορίες που το
μέγεθός του,
επέτρεπε να
κρύβεται εύκολα!

Bibliothèques Publiques

Η Καινοτομία στην υπηρεσία των χρηστών: Ux design στις Βιβλιοθήκες amU

User Experience design:

Οι χρήστες στο κέντρο της διαδικασίας

- Προτείνοντας εξοπλισμό, παροχές και υπηρεσίες προσανατολισμένες στις ανάγκες των χρηστών, όχι σύμφωνα με τις απόψεις των βιβλιοθηκονόμων, αλλά σύμφωνα με τη γνώμη των χρηστών μέσα από την εμπειρία τους στις Βιβλιοθήκες.
- Παρατηρώντας την καθημερινή χρήση των Βιβλιοθηκών και των υπηρεσιών τους.
- Εφαρμόζοντας λύσεις με χαμηλό κόστος, κάνοντας ένα βήμα τη φορά!

SMALL
STEPS
EVERY
DAY

Βήμα - Βήμα

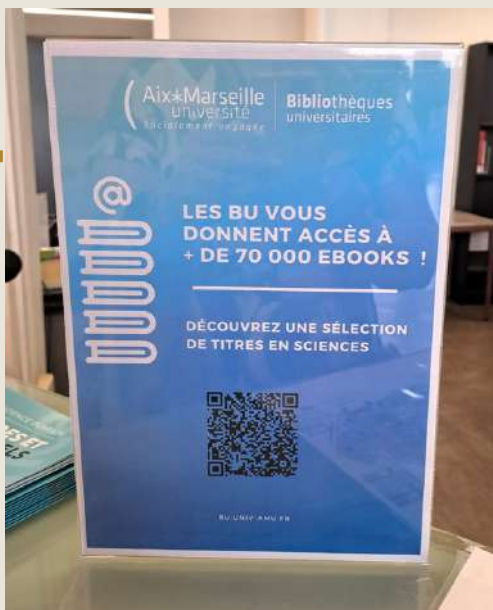
- Το Uxd ως τρόπος να προσφέρεις βελτιωμένες υπηρεσίες μικρής κλίμακας.
- Μέθοδος για να προσφέρεις υπηρεσίες και να προσθέσεις παροχές που ζητούνται από τους χρήστες.
- Τρόπος να βελτιώσεις δυσλειτουργίες ή να αλλάξεις κάτι που δεν είχε απήχηση.

Μέθοδος έρευνας

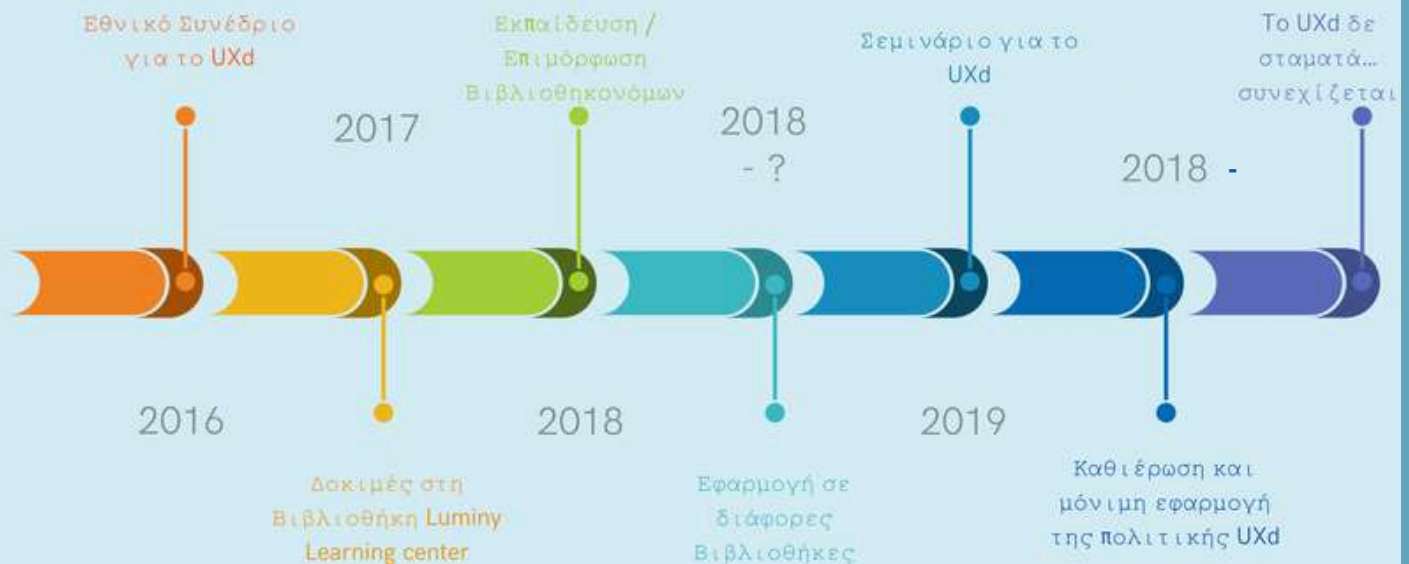
- Δεν πρόκειται για έρευνα που διενεργείται σε μεγάλα χρονικά διαστήματα
- Είναι συστηματική, καθημερινή αναζήτηση, καταγραφή και ανάλυση των αναγκών και προτιμήσεων των χρηστών

Πώς συλλέγονται οι πληροφορίες:

- με παρατήρηση
- μίνι συνεντεύξεις με έναν χρήστη /ομάδες χρηστών στους χώρους της Βιβλιοθήκης
- από τις ερωτήσεις που απευθύνουν στο γραφείο εξυπηρέτησης
- από ημερήσια καταγραφή αιτημάτων

Μια σύντομη ιστορία για τη διαμόρφωση του UXd στις amU Βιβλιοθήκες

Οι UXd Εντολές

- 1 Δεν καθοδηγούμε τους χρήστες σχετικά με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους
- 2 Μελετάμε τους χρήστες, αφιερώνοντας τον απαιτούμενο χρόνο
- 3 Προσπαθούμε να μπούμε στη θέση των χρηστών και να αξιολογήσουμε τη δική τους άποψη
- 4 Πάνω από όλα μια Βιβλιοθήκη πρέπει να είναι λειτουργική. Η αισθητική του χώρου πρέπει πάντα να υπηρετεί και τη λειτουργικότητα
- 5 Υπολογίζουμε τις ανάγκες όλων των χρηστών και εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες
- 6 Υιοθετούμε ολιστική προσέγγιση: γνωρίζουμε ότι για κάθε υπηρεσία απαιτείται ένας αριθμός αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν

Ux design στην πράξη: Καινοτόμες υπηρεσίες στις Βιβλιοθήκες amU

1

Σχεδιάζοντας τη Βιβλιοθήκη Luminy

Ένα τεράστιο εγχείρημα που υλοποιήθηκε βήμα - βήμα

Μελέτη χρηστών στη Βιβλιοθήκη Luminy:

- 200 Παρατηρήσεις, από Μάρτιο 2016 - Μάιο 2017
- Στατιστικές για τα δωμάτια εργασίας/μελέτης
- Ατομικές και ομαδικές συνεντεύξεις
- Μελέτη των αιτημάτων (προφορικών/ή και γραπτών) στο γραφείο εξυπηρέτησης κοινού

2

Απεριόριστος δανεισμός

- Απεριόριστος αριθμός τεκμηρίων και απεριόριστες ανανεώσεις (Μέχρι 12 τεκμήρια τη φορά, απεριόριστες ανανεώσεις μέχρι κάποιος άλλος χρήστης να ζητήσει το υλικό)
- Έπειτα από διαδικτυακή έρευνα σε Βιβλιοθήκες amU, Νοέμβριο - Δεκέμβριο 2023
- Νέος κανονισμός δανεισμού με βάση τις ανάγκες των χρηστών (σύμφωνα με την έρευνα)

Πως θέλεις να δουλέψεις σήμερα; Θα μελετήσεις μόνος; Θα συνεργαστείς με άλλους; Ή έχεις τηλεδιάσκεψη;

Luminy Library / Learning Center

Fenouillères Library

Luminy Library / Learning Center

Μήπως έχεις συνάντηση στο Εξάγωνο (Hexagone);

Luminy Library / Learning Center

Θέλεις να κάνεις ένα διάλειμμα, επίλεξε έναν από τους αίθριους χώρους της Βιβλιοθήκης!

Luminy Library / Learning Center

Προσοχή! Χρειάζεται κράτηση on line για τους θαλάμους και τις αίθουσες!

Saint Charles Public Library

Ilot Bernard du Bois, Economics and management Library

Luminy Library / Learning Center

Ilot Bernard du Bois, Economics and management Library

Ux design και επικοινωνία

Έχεις πέντε λεπτά;
Είναι αρκετά για να μάθεις ή
να βελτιώσεις τις γνώσεις σου
για τη χρήση της Βιβλιοθήκης

Οι αφίσες είναι ο πιο άμεσος
τρόπος προώθησης νέων
υπηρεσιών και παροχών
στις amU Βιβλιοθήκες

amU Bibliothèques

Το Πανεπιστήμιο Aix Marseille
έχει εξασφαλίσει συνδρομή στο
εργαλείο Canva. Το Προσωπικό
στις Βιβλιοθήκες σχεδιάζει
αφίσες υψηλής αισθητικής για να
ενημερώσει τους χρήστες ή για
να προωθήσει τις υπηρεσίες.

Έχεις σκεφτεί τι μπορείς να
δανειστείς από μια Βιβλιοθήκη;
Παρατήρησε προσεκτικά τη
βιτρίνα της παραπάνω εικόνας
και θα καταλάβεις. Υπάρχει,
βέβαια και η αντίστοιχη αφίσα!

Στις amU Βιβλιοθήκες
προτεραιότητα αποτελεί
πάντα η ομαλή προσαρμογή
των νέων στη φοιτητική
ζωή, στη νέα πόλη ή χώρα
που μένουν!

Μπορείς να επιλέξεις
ανάμεσα σε 70.000
ηλεκτρονικά βιβλία!

Αλλά και να ανακαλύψεις όλα
τα πολιτιστικά γεγονότα στο
κανάλι των Βιβλιοθηκών στο
YouTube!

Η αυτοματοποίηση στην αναδιάταξη και αναδιανομή του υλικού είναι δεδομένο για τις πολυεπίπεδες Βιβλιοθήκες

Προσοχή! Ο "δαίμων του Τυπογραφείου" παραμονεύει!

Οι κινούμενοι διάδρομοι μεταφέρουν το υλικό στο κατάλληλο επίπεδο της Βιβλιοθήκης!

Μασσαλία, μια πολυπολιτισμική πόλη!

Εικόνες από την πόλη μαρτυρούν τις πολλές και διαφορετικές κουλτούρες και πολιτισμούς μέσα από την αρχιτεκτονική, τις γεύσεις και τα χρώματά της που την κάνουν αξέχαστη στον επισκέπτη!

Οι Βιβλιοθήκες είναι η καρδιά της πόλης! Λίγο πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων 2024, στο Παρίσι, μεταδίδουν τον παλμό και το πνεύμα του Ολυμπισμού με εκθέσεις που διοργανώνουν, παρουσιάζοντας έργα εμπνευσμένα από τη μεγαλύτερη γιορτή του Αθλητισμού!

